

Бюгюн Нальчикде шахматладан тиширыулары араларында дуняны чемпионаты ачылады

2008 жыл, 28-чи АВГУСТ, ОРТА КЮН. № 168 (18019)

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН БЕРИ ЧЫГАДЫ

КБАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ 3 СӨМДҮ

«Къонакъбайлыгыгъызыны бек жаратханбыз»

Чемпионатха келгенлени къаууму.

болмаз, алай аны ариу жерлери, эсертмелери бла бизни шагърей этерле деп бек ышанама», дегенди ол ахырында.

Светлана Матвеева уа, порнолю шахматчылары чемпионатха кытышырга унамагъанларыны осонден кесини оюмун билдире: «Политика спортну хорлагъанына бек жасърычды. Горжюлю шахматчылары Россейге келирге эркилик кыагъатлары болгъанлары мен билем, ала Нальчикге не заманда да келип кыагъаргъа болуукъдула. Бу иш талпык бла бошалыр деп бек умут этем», дегенди.

Катрин Дохоюны ата-бабалары Россейденле. Ол бусагъатда «Майкрософт» компанияда ишлейди. АБШ-да жашагъаны

себепли шахмат эришулеге да аны атындан кыагышды. Башха Россейли тишируму – Елена Сединаны – осонден айтканда уа, ол, италиячыга эрте барып, энди баш кесини туугъан жерини намысы ючюн эришди.

Ирандан келген шахматчы Атушу Пуркашиян Нальчикте биринчи кере келгенди, аны осонден кесини оюмун айта: «Мында дуняны чемпионатына кыагышханлагъа кыадай жарык тобегендирине, тынгылы кырагъанларына, къонакълыны бек сыйгеленире сейир этгениме», деп чертгенди.

КЪАНЛАНЫ Альберт. Суратланы Р. МАМИЕВ алгъанды.

БАНК ИШЛЕ

Кредит ахчаны ёлчечи ёсенди

«Россельхозбанк» ачыкъ акционер обществону Кыбарты-Малкъарда региональный филиалыны Тырнауус шахарлагъа офис кредит ахчаны ёлчечини эки кереге кёбейтгенди эм ол 88,8 миллион сомга жетгенди. Ёнокор алгъанлары саны да юч кереге ёсенди. Кредитлени асламысы Эльбрус районда жашагъанлагъа «Агропромшенность» комплексини айнагъы» деген милдет проектин жашауду бардырыууну чеклеринде берилгенди. Ала уа алгъан ахчаларын эчки молклерин айнагъырга къоратдыла.

Андан сора да, офис халкъдан банк салымла да алады, ол санда «Пенсионный» дегеннича да. Кёп болмай а жаула «Агро-хит» салым ачыгъанды - улулу процент ставкалары бла. Андан сора да, мында юридикский лицодагъа, граждандыгъа да керекли жумушша этилдиле.

А. ТАЛАЕВ.

МИЛЛЕТ ПРОЕКТ

Май муниципальный район Кыбарты-Малкъарда агропромшенность комплекс иги айныгъан жерлерден бирине саналды. Аны территориясыны саксен процент чакълысы эл молк производствода хайырлангъа жарогаюн тымылы жерле диле.

Мында арсында аламы ботон фонданы хайырлангъа ючюн, биогонлюкде къаллай мадарла этиледиле? Бизни корреспондентибизни ол сорунуа шендио району администрациясыны башчысына куулугуну толтуруу тургъон Ольга Полюкно быйаш жауап бергенди.

Соруугъа жауап этерден алгъа бир-эки шартны эсте салыргъа тишши кереме. Шендио бизде эл молк производство бла «Пенинчиле», «Красная нива», «Майский» эл молк предпритияла, «Александровская» агрофирма, «Майский» къумалы завод эм «Кзабарты» къумалы заво-

вод кюрешдиле. Фермерперибиз - 120, арендаторларыбыз да 158 боладыла. Ала жерчилик, малчылык бла да кюрешдиле, эт, сүт, мирзеу, тахта кётеге эм жемиле чыгарыдыла. «Агропромшенность» комплексини айныгъы» баш магъаналы милдет проектин жашауду бардырыгъа тишши юкюшлерин къошдыла. тохташырлагъан прогноз керюмдиолерин намысы толтурудыла. Анга озгъан жылы эм быйлыны биринчи жарымыны итоллары да шагъатлык этдиле.

Энди былайда башда айтылгъан затланы кертикликлерин кёргозтор ючюн, юлгоге тарихле келтире турмай, салынган соругъа жауап бериле кёчсок да болур. Быйыл «Ленинчиле», «Красная нива» эл молк предпритияланы эм «Агро плюс» акционер обществону кючлерин бирик-

2 бет

Тюзлюкню тутхан тюзелир

3 бет

Ата-ана уа сакълайдыла жашларын

3 бет

Не ючюн башланганды къозгъалы?

4 бет

Табийгъатны кесинден чыкъгангъа ушайды

Депутатла хайырлы урунургъа юйрендиле

СЕМИНАР

Тюнене Нальчикде «Депутатланы шендиою бюджет ишлеге кыагышлары» деген ат бла бардырылган семинар ачыгъанды. Аны КЪМР-ни Жаш тынюно эм жашауат бирингулени ишлери жаны бла кыарал комитети республиканы муниципальный бирингуленирини жаш депутатларыны билмилерин ёсдюрюу мурат бла бардырады.

да административ эмда жер-жерли самоуправляенича, бюджет ишлеге кыагышуда алагъа къалай жангы онгла бергенлерини осонден айтханды. Аны кезиу-юнде жер-жерли власть адамлагъа оу эттен орган угъай, аламы жумушларын жалчытхан структура болгъанын чертгенди профессор. Депутатланы баш борчлары - ол жумушланы ботон иги тамамлауу жолларын излеуду.

Михаил Валентинович билдиргенине кёре, биогонлюкде бола тургъан реформалада бюджет ишлени осозерге кыайды. Анга кёл жангы затла кийрилдиле. Аламы уа аныгъалгъандан сора, файдалы хайырлана билрге да керекди. Ол жаны бла муниципальный кыураулылары депутатлары семинарда тынгылы билми алар ючюн, хар вопросу эчки тигирге корюшкенди эксперт.

Чегем муниципальный району жер-жерли самоуправляенисы депутаты Оксана Кумышеваны айтханына кёре, айыруладан сора жаш депутатла кеслерини борчларын толугъа аныгламай келедиле бу кыулуукъга. Сёзсюз, быллай семинарланы магъаналары чексизди. Ала биогонлюкде бола тургъан реформалада кы-

лай ишлерге кереклисине да юйрендиле. Ол затланы билгенден сора, хар депутат да кесини жеринде халкъны жашауун игилендируу жаны бла не зат этергин тохташырыкъды.

Отлары Жамталаны администрациясыны башчысы Атуланы Алим да семинар замандыча куурагъанын эм мында магъаналы вопросла сюзюлгенлерин чертгенди. «Биогонлюкде бизни бек тынгысыз эттен вопросладан бири 2009 жылдан башлап кеси бюджетини къалай кыурагъагъа ёз бла байламлыды. Битеуу номочияла муниципалитетлеге берилсе, проблемаларыбызны, жарсууларыбызны да кесибиз тамамларгъа тошерикбиз. Ол затланы къалай этерге кереклисин Михаил Валентинович иги аныгъатханды. Эчки андан эшитгенибизни ишбирде файдалы хайырлангъа керекбиз», дейди Алим.

Семинар юч юнюно барлыкъды. Ол заманы ичинде Савава муниципальный кыураулыларыны жаш тёлү ишлери жаны бла комитетлени специалистерин да жангы реформалагъа келиширге, ала берген онганы тиийлисиича хайырлангъа юйретирди.

ОСМАНЛАНЫ Айшат.

Эл молк

Жыл тирликли болгъанды

Кыбарты-Малкъарны жерчиликде урунганлары 25-чи августха кыюлюк будагъа тирликли жыйып бошгандыла.

71 минг гектардан битеу да 245 минг тонна мирзеу алынганды. Хар гектары тирликлиги республикада орта эсеп бла 34 центнер болгъанды. Арна 44 минг гектарда неба ол ёсдюрюлген сабанланы 96 процентинде орулганды. Гектары тирликлиги орта эсеп бла 30 центнер болгъанды эм 130 минг тонна мирзеу жыйылгъ-

анды.

Бу юнюнде картоф къызыу кыста барды. Алты мингден аслам гектардан (бахчаланы 50 процент) 120 минг тоннагъа жуукъ тирликли алынганды. Гектары тирликлиги орта эсеп бла 196 центнер, бытыра ол кёрюмю 151 центнер эди. Аны бла бирге жерчиликде кюрештене помидорлары, нашалананы, хоубустаны, татлы чибизини, башкажаланы, кабакчилини эм башха битимлени тирликлери да жыйдыла.

КЪМР-ни Эл молк эм аш-заватты министрствосуу пресс-службасы.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ Таукел атламла бла

Производсто-экономика жаны бла кёрюмдөлени иленилдируе, юкюшлени келишимде кёргозотленича, адамлагъа тап уруу болула кыурауда, аламы иш хакъларыны кёбюрюмде Кыбарты-Малкъарны промышленность комплекс артык жылда алгъа ышынлыгъа атламла эте барды.

Сёз ючюн, озгъан жылда Юг федеральный округда чыгарылган битеулу промышленность продукцияны 12 процентин ол бергини белгилеп айтырды. Бытыры ахырына ёлмедер айлъкъ иш хакъны ёлчечи кёл къалай жети минг сомга жетдирилген эди.

Исюзбозагъа жылы производсто кёрюмдөленини юскерден сакъынганды да, ала аман туююлдиле. Быйлыны биринчи жарымында Кыбарты-Малкъарны промышленничерини прогноз кёрюмдөленини 103,3 проценте толтуругъандыла. Башха айтханды, бытыры ол кезиуу бла тенгештирип къарагъанда, 774 миллион сом багысы артыкъ товар продукция чыгаргандыла.

Анда «Терекалма», «Кавказкабель» кабель завод», «Телемеханика», «Нальчикни кёл вольту аппаратура заводу», «Басканы «Автозаста» заводу» акционер обществолары юкюшлери артыкъда улууду. Аламы коллективлери, 2008-2010 жылда республиканы промышленность комплексини айнагъыгъа бурулган программаны башчылыкъгъа алып, алгъа таукел бардыла.

Быйыл КЪМР-ни промышленность ёлбюмонде инвестиция проектленден 35-син жашауда бардырыгъа белгиленгенди. Аламы жыйырмагъа жууугъу тамалангандыла. Кыагъанлары толтуруласа уа, къошакъ халда 5960 миллион сом багысындан артыкъ продукция чыгаргъа онг табылкъды, кёл санда жангы ишчи жерле кыураулыкъдыла.

Бизни корр.

Топалайчык

АСКЕР

«Гюржюлюле, сауутларын да атып, кыача эдиле»

Вольный Агулда жашаган Бисопаны Борис бля аны кой биачеси Датчианы Фатимат жашлары Асланы аскерге ашыра туруп, адеттеча, кыурманлык этип, жууусу...

158-чи аскер полк да барган...

ден алгач Север Осетинчи жаринде койрунеле элгенде. Татты жууулап турган...

Андан бери сегиз ай озганды. Жаш республиканы Прохладна районда аскер бөлүмүндө кылуулук этеди.

Август айны ап көкөрүндө Юг Осетияда болган буушулушше ыла келпаны жарыстхандыла.

Аны жеттенибизиле, урушха кирдик. Бизин таба сыйылерпе ата эдиле, арда биле эдик ала тишериула болганларын, осетинчиле кыюу көтөгөн койледен а грузинчи аскерле оккыны жууура да эдиле.

КыМР-ни прокуратурасына

Фитначылага кесигини алдатмагыз

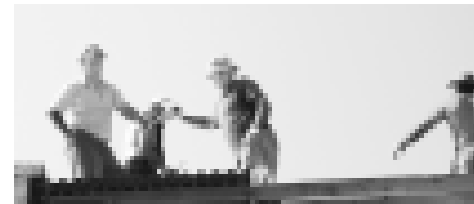
Бахсан району прокуратурасы «Кабалкага» ачык акционер обществону «Бахсанга» филиалында абонент службаны ишинде улуу терс ишле болганын ачыклаганды.

нентни газ ыгача эркинликте кышуулапаны тохташдырылгача керек эди. Болсада абонентге ишине болушун анылаткан бир торлю документ берилгенде.

Башламчылык

Тозураган мекамны спорт залга бурадыла

Озган жылы сентябрь айында республиканы Президент Арсен Канокон, Хасанияга келип, Култура дворецини ачканында, элчиле жыйыны турганыла, дагында спорт залла, майдана, жолла ишлерге да сөз берген эди.

Он «Акс-Суу» совхозун алгынчы мастеркойлары, гаражлары болган жерде ишлене. Мекамны башында ичине суу агып бир ненча жылы турганды.

инчене кыбыргыларын крашоупан бала тишарыкыдыла. Мекамны кесини жуууну, тишину, кийини жерлери, терелени камкытериде да болуукудыла.

УЧРЕДИТЕЛЬСКО-КАБАРТЫ-МАДКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал. РЕДАКЦИЈАНЫ АДРЕСИ: АЛИКАЛАНЫ Владимир, АПАЙЛАНЫ Музафар...

ТЕЛЕФОНА: Редакция үнөмөнүн - 42-63-01. РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЕРИ: Жаматуат-политика жашууу бөлүмү - 42-67-68, 42-64-20.

Редакция авторла бля кызыгы жоргомеиди. Кыл жамалгача рецензия этилмеиди эм ала артаха кытайгырмадыдыла.

Газетини басмачыга КыМР-ни Култура эм информация коммуналка министрствосуну компьютер службасы кадар эткени.

Номерге графике көрө 19 сагатада кыюу салында. 21.00 сагатада кыюу салындагы.

РЕДАКЦИЈАНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5

СЕЙИРЛИК ЭСЕРМЕЛЕ

Табийгъангы кесинден чыкыгъанга ушайды

Кенделенге бурулган жерге жете бергендай кюсине жанычысы бля эр кишини эсгертишме узакдан окумуна керюорге болукуду. Халкыда анга «Сагышыш туулу», дейдиле.

уз, бир амал этейик да, эсгертеме бюджеттен ача бейлейик». Тимбора Кубативини сезоне ие болды. Ишчи узакгы сөзмэй эсгертеме деп Бахсан районга ача этюдуреди.

Сөз ючюн, Петербурда Пискаревский кыбырлада. Латвияда да барды тишериу эсгертеме. Ол, урушдан адамларым кытай болуулары дегенча, улуу жолга кырап, эл кызыгында аркылыды.

Алай бу иште таулу жашла башка сыраты сайыдыла. Уруш Ата журт ючюн барганын, дагында таулулада Ата журт эр кишини аты бля айтылганын да эсге ала, эсгертеме эр кишини сыфатын салыргача таукел болдыла.

Ол тийреде темир-бетондан ишленгенди. Ол материал нех сайланганды дегенде, 15 метр бийиклиги болган сын ташны оостар неда анга

Э бирген эдиле. Ол 1966 жылда болды. Хамзат да, мен да тобеше биз да, аны мастеркоонда жумушак балькындан бийиклиги 1,5 метр болгон эсгертишме мактин этебиз.

Обкомун бирини секретары Тимбора Кубативини Малыхов, ишибизге кырап, бек бюосурейди, ишибизге айтады: «Кырууда Кенделенде урушха кетпегенде атак коймай, манга республиканы магына берейик да, кесин да элден чыгарып, Минги тауну тишереине барганыла да керюор жерге орнатыйк». Элден да ача жыймагыш, ол ишни бизге кыюуге

ушаш башка багылы затдан этерге тошо, кеп ача керек болуку эди. Суратда кыроноп турды эсгертеме блокдан жыйылганы. Аланы ичнери бошдула. Ол блокна Нальчикде экинчи номерли темир-бетон заводка куулындыла.

Эсгертишме этини Мусуланы Ахматха ушатып бегенде деген хапар да бир жыйылган эди, дейди Карка улуу. «Биз аны угай демей эдик. Болсада эсгертишме деп сыфатын чыгыта таулу эр киши болмай болуурга керекти деп, кесибиз ушадырып этген биз. Сора эр кишини бетине буууну нех салгынысы дегенде, терен сагышыш эр киши архитектураны тилине да тап келишери. Эр кишини кыара-

да салыныргача жарарык тийюйдю. Ол аны керюомдон бузарыкты. Эсгертеме орнатылгандан сора коммиссия бу иште бийик бага бичегенди. Ол шахрада неда эде орнатыйк, улуу, көп эсгенге тап келингенде комиссия членери ачы эс бурган эдиле. Бу чыгарыма кыруу бизин республикада улуу, битеу да Шиман Кавказка бек сейиркилерден бирине саналды.

ЭРИШИУЛЕ

Ким терк ёрлерикди?

Сентябрь айда буйду дундан бек кочло спортчула Минги тауну тейленсе терк ёрлеучиле кыраптырып сырагача Кызарты-Малкырада терюончю кере жыйылкыдыла.

Бийыл заваяланы, тердеде болганыча, россиялы, кыазакшылы, украинлы, белоруслу, полкылы спортчула бергендиле. Бу жол биринчи кере эри-

шипуле Торжню, Индонезияны, АБШ-ны, Германияны келечилери да кыатышырыкыдыла. «ELBRUS RASHE» КыМР-ни Правительствоосуну, Элбурс району администрациясыны, КыМР-ни Физкультура эл спорт жаны бля кырап комитетини, МЧС-ни Минги тауну тишереине излеу-кытухару отрядыны башламчыкылары бля бардырыдыла.

Усталык жашырыныкыла Учуланы тиллери

Кеп болмай бизини газетде Кыудайланы Мукторны «Учуларыбыз жайыранган тили деген сөзүмүз кычыкылганда. Блок ошкунууларыны учулуукту териниколгоксы бля шыгырыктырыбиз.

- Уу - охота Садак - охотничий лук из древесины Солтанжия - охотничий лук из древесины и алюминия Чикет - арбалет Гомеди - стрела из древесины хмелераба (берю агъ-ан)

Басмага КыУДАЙЛАНЫ Муктар жарашдырганды.

28-чи август - 3-чю сентябрь

Безидере овал кюле эм сагыпта 30-чу август, шабат кюн (19.00 сагатадан 24.00 сагытча дери) Бюйрекеригизге, ашны эриттен трактыгыгача эс бургууу. Ашаркылары айрылпаш ашагыш.

2-чи сентябрь, геюорге кюн (00.00 сагатадан 09.00 сагытча дери) Баш аурула, аш орунуу аурулары, радикулит кышнарга болуукудыла, кыларгыгыны-бюйрекеригизни сындырыгыш деген кыроукчу да барды.

«Аргументы и факты» газетден.